

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Wojciech Stachowiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Maik

po rozpoznaniu w dniu lutego 2013 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa: T. K.

przeciwko: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o: zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.365,86 złotych (siedem tysięcy trzysta sześćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami od kwot:
 - a) od kwoty 5.725,39 zł. od dnia 2 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty;
 - b) od kwoty 1.040,47 zł. od dnia 19 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty;
 - c) od kwoty 600,00 zł. od dnia 16 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. koszty procesu rozdziela stosunkowo przyjmując iż powód wygrał proces 65 % szczegółowe rozliczenie kosztów pozostawiając referendarzowi sądowemu.

SSR Wojciech Stachowiak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu w dniu 8 marca 2012 r. powód T. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 11.265,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty (...),39 od dnia 2 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.040,47 zł od dnia 19 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty i od kwoty 4.500 zł od dnia 16 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 27 września 2011 r. doszło do pożaru należących do niego budynków położonych w C. przy ul. (...). Na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie ponosi pozwany zakład ubezpieczeń. Powód podał, że co do zasady pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia i wypłacił na jego rzecz bezsporne kwoty odszkodowań za spalony budynek inwentarski w kwocie 4.974,61, budynek mieszkalny 3.959,53 zł oraz za 1000 kostek siana w kwocie 3.500 zł. Podniósł, że zniszczona w wyniku pożaru chlewnia ubezpieczona była na kwotę 10.700 zł. Uszkodzenia występujące w budynku chlewni mają charakter trwałych uszkodzeń elementów konstrukcyjnych i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi i ich mienia. Jedynym prawidłowym rozwiązaniem takiego stanu technicznego budynku jest jego całkowita rozbiórka

i odtworzenie budynku. W związku z tym wypłacona przez pozwanego kwota 4.974,61 zł jest kwotą rażąco zaniżoną i nie wystarczającą do przywrócenia budynku do stanu poprzedniego. Pozwany winien wypłacić ponad odszkodowanie już wypłacone z tego tytułu także kwotę 5.725,39 zł stanowiącą różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia budynku w kwocie 10.700 zł a kwotą odszkodowania już wypłaconą. Powód wskazał ponadto, że w wyniku pożaru i akcji gaśniczej doszło do uszkodzenia przylegającego do chlewni należącego do niego budynku mieszkalnego, w tym m.in. części dachu, ściany przylegającej do chlewni, łazienki oraz korytarza. Z tego tytułu pozwany zakład ubezpieczeń wypłacił jedynie kwotę 3.959,53 zł podczas gdy koszt remontu mieszkania wynosi co najmniej 5.000 zł. Z uwagi na to, że kwota odszkodowania z tytułu uszkodzenia budynku mieszkalnego także została zaniżona zasadnym jest domaganie się różnicy pomiędzy wartością szkody a kwotą wypłaconą, tj. kwoty 1.040,47 zł. W uzasadnieniu pozwu powód podał ponadto, że w wyniku pożaru spłonęło również 1000 kostek siana należącego do powoda. Zniszczone siano nie było przeznaczone na sprzedaż tylko służyło na paszę dla hodowanych w gospodarstwie zwierząt. W związku z tym powód zobligowany był kupić siano by zwierzęta nie padły z głodu. W tym czasie wartość jednej kostki siana wynosiła 8 zł. Z uwagi na to, że kwota odszkodowania z tytułu zniszczenia kostek siana została zaniżona, zdaniem powoda, zasadnym jest domaganie się różnicy pomiędzy wartością szkody a kwotą wypłaconą, tj. kwoty 4.500 zł.

Pismem z dnia 5 kwietnia 2012 r. pozwany złożył odpowiedź na pozew i kwestionując zasadność roszczenia strony powodowej wniósł m.in. o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniesionej odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. powód posiadał ochronę ubezpieczeniową w pozwanym zakładzie ubezpieczeń z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności budynków w gospodarstwie rolnym oraz umowy ubezpieczenia w mieniu ruchomym stwierdzonych polisą nr (...). Pozwany przyznał także, iż wypłacił na rzecz powoda z obowiązkowego ubezpieczenia budynków odszkodowanie w kwocie 4.974,61 zł za budynek chlewni, kwotę 3959,53 zł za budynek mieszkalny oraz 3.500 zł za mienie ruchome. Podał, że ustalając wysokość odszkodowania uwzględnił zużycie zniszczonego mienia zgodnie z umową. Pozwany kwestionując zasadność dalszych roszczeń strony powodowej wskazał, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli komunikacyjnych ubezpieczyciel odpowiada wyłącznie za koszty odbudowy. Wysokość szkody została wyliczona na podstawie cennika S. powszechnie stosowanego do kosztorysowania w budownictwie przy uwzględnieniu wszystkich uszkodzeń związanych ze szkodą. Pozwany podniósł, że w wyliczeniu szkody uwzględniono stopień zużycia technicznego uszkodzonych budynków, a także dotychczasowe wymiary, konstrukcje i materiały oraz wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy. Podał, że zgodnie z umową chlewnia miała zużycie 86% a budynek mieszkalny 56%. Pozwany wskazał ponadto, że powód nie uwodnił zarówno wartości zniszczonych budynków i mienia oraz zakresu rzeczywistej szkody. Podkreślił, iż w zakresie mienia ruchomego, zgodnie z par. 15 OWU, przy ustalaniu wysokości odszkodowania przyjmuje się w odniesieniu do ziemiopłodów przeciętne ceny rynkowe na danym terenie. W dacie wypłaty odszkodowania ceny średnie kształtowały się na poziomie 3,50 zł za kostkę siana. Pozwany podniósł również, że powód nie wykazał prawidłowo wysokości roszczenia, bowiem nie przedstawił dowodów ich poniesienia w wysokości dochodzonej pozwem. W złożonej odpowiedzi na pozew pozwany ponadto zakwestionował legitymację czynną powoda z uwagi na cesje uprawnień z polisy na rzecz (...) Banku Spółdzielczego.

W odpowiedzi na pismo procesowe pozwanego z dnia 5 kwietnia 2012 r., powód pismem z dnia 20 kwietnia 2012 r. oraz 23 kwietnia 2012 r., ustosunkowując się do twierdzeń pozwanego zawartych w odpowiedzi na pozew odnośnie do odszkodowania za zniszczony w pożarze budynek chlewni, wskazał m.in., że suma ubezpieczenia chlewni w wysokości 10.700 zł została ustalona już ustalona z uwzględnieniem 86% stopnia zużycia budynku i w związku z tym pozwany nie może domagać się obniżenia sumy odszkodowania powołując się na stan budynku przed dniem powstania szkody. Powód podniósł ponadto, że w sytuacji, gdy chlewnia została całkowicie zniszczona i nadaje się do rozbiórki, pozwany winien wypłacić pełną sumę ubezpieczenia. Ustosunkowując się natomiast do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej powód przyznał, że zawarł z P. Bankiem Spółdzielczym umowę cesji.

Podał jednak, że cesja została ustanowiona wyłącznie w celu zabezpieczenia kredytu i nie stanowi przeszkody w dochodzeniu przez powoda odszkodowania.

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. K. zawarł z pozwanym (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków w należącym do powoda gospodarstwie rolnym o powierzchni 12,48 ha położonych w C. przy ul. (...). Umowa została stwierdzona polisą nr (...). Ubezpieczeniem objęte zostały: szopa, garaż, stodoła, budynek gospodarczy, budynek inwentarski oraz budynek mieszkalny jednorodzinny. W umowie stopień zużycia budynku inwentarskiego oraz budynku mieszkalnego jednorodzinnego został określony na poziomie odpowiednio 86% i 56%. Ubezpieczeniem objęto okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. Suma ubezpieczenia budynku inwentarskiego została ustalona na kwotę 10.700 zł, zaś budynku mieszkalnego jednorodzinnego na kwotę 175.000 zł. Składka ubezpieczenia łącznie wynosiła 408 zł i została w całości opłacona przez powoda w dniu 13 stycznia 2011 r.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: kopia polisy nr (...) (k. 13); kopia pokwitowania wpłaty (k. 18); potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego (k. 3-9 akt szkodowych nr (...)).

Powód zawarł z pozwanym także umowę ubezpieczenia mienia ruchomego w należącym do niego gospodarstwie rolniczym. Umowa została stwierdzona polisą nr (...). Ubezpieczeniem został objęty okres od dnia 14 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. Składka ubezpieczenia wynosiła 150 zł i została w całości opłacona przez powoda w dniu 13 stycznia 2011 r. Zgodnie z § 3 i 4 ogólnych warunków ubezpieczenia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych ustalonych uchwałą zarządu pozwanego zakładu ubezpieczeń nr (...) z dnia 28 czerwca 2007 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą zarządu pozwanego z dnia 6 listopada 2008 r. i stanowiących integralną część zawartej między stronami umowy (zwanych dalej o.w.u.) podstawowym zakresem ubezpieczenia objęte zostały szkody w sprzęcie rolniczym, ziemiopłody, materiały i zapasy, zwierzęta gospodarskie oraz ruchomości domowe oraz stałe elementy mieszkania powstałe wskutek zdarzeń losowych w postaci m.in. ognia oraz szkody w tym mieniu powstałe wskutek m.in. utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonych przedmiotów w następstwie prowadzenia akcji ratowniczej w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych m.in. w postaci ognia. Stosownie do § 7 ust. 1 o.w.u. suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości rzeczywistej mienia zgłoszonego do ubezpieczenia. Zgodnie z § 14 ust. 1 o.w.u. wysokość szkody ustala się według cen obowiązujących w dniu powstania szkody, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem naprawy. W myśl natomiast § 15 ust. 1 okt. 1 o.w.u. przy ustalaniu wysokości szkody w mieniu ruchomym przyjmuje się w odniesieniu do ziemiopłodów oraz bydła, koni, kóz i, owiec, królików i drobiu przeciętne ceny rynkowe na danym terenie. Zgodnie z kolei z § 17 o.w.u. odszkodowanie ustala się w wysokości odpowiadającej wysokości poniesionej szkody. Stosowanie do z § 20 ust. 2 o.w.u. ubezpieczyciel zobowiązał się wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: kopia pokwitowania wpłaty (k. 18); potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego (k. 3-4 akt szkodowych nr (...)), ogólne warunki ubezpieczenia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych ustalone uchwałą zarządu pozwanego zakładu ubezpieczeń nr (...) z dnia 28 czerwca 2007 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą zarządu pozwanego z dnia 6 listopada 2008 r. (k. 51-54).

W celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawartej przez powoda z poprzednikiem prawnym (...) Banku Spółdzielczego w P. Oddział w S. umowy kredytowej powód zawarł ze (...) Bankiem (...) w P. Oddział w S. w dniu 13 września 2004 r. umowę cesji uprawnień z tytułu polisy ubezpieczeniowej nr (...) wydanej przez pozwanego i ważnej do dnia 31 grudnia 2004 r. Zgodnie z § 7 umowy Bank stał się, w okresie jej obowiązywania, jedynym uprawnionym do odbioru wypłaty świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia. Umowa ta była każdorazowo przedłużana poprzez przybicie pieczęci banku na każdej kolejnej polisie i objęła także roszczenia wynikające z zawartych z pozwanym umów

obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków w należącem do powoda gospodarstwie rolnym położonych w C. przy ul. (...) i ubezpieczenia mienia ruchomego w tym gospodarstwie stwierdzonych polisą nr (...).

okoliczność bezsporna a nadto dowód: kopia polisy nr (...) (k. 13); kopia umowy z dnia 13 września 2004 r. (k. 86-87); potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego (k. 3-9 akt szkodowych nr (...)); potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego (k. 3-4 akt szkodowych nr (...)).

W dniu 27 września 2011 r., w okresie obowiązywania w/wskazanych umów ubezpieczenia, w należącem do powoda gospodarstwie doszło do pożaru budynków położonych w C. przy ul. (...). W akcji ugaszania pożaru udział brało osiem jednostek straży pożarnej.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: kopia zaświadczenia K. Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w P. z dnia 13 października 2011 r. (k. 20); zeznania świadka M. K. (k. 68-69).

W pożarze oraz prowadzonej akcji gaśniczej zniszczeniu całkowitemu uległ należący do powoda budynek inwentarski oraz częściowo połączony z nim budynek mieszkalny, w tym m.in. część dachu, ściana przylegająca do budynku inwentarskiego, łazienka i korytarz. W wyniku pożaru spaleni uległo także 1000 kostek siana.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: dokumentacja fotograficzna (k. 10-29 i 58-61 akt szkodowych nr (...)); zeznania świadka M. K. (k. 68-69).

Zniszczony w wyniku pożaru budynek inwentarski nie został przez powoda naprawiony. Z kolei uszkodzony budynek mieszkalny powód naprawił i wyremontował.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: zeznania świadka M. K. (k. 68-69).

Wartość robót niezbędnych do odtworzenia budynku inwentarskiego do stanu sprzed pożaru według powszechnie stosowanego, w tym przez pozwanego, cennika S. i poziomu cen obowiązujących w III kwartale 2011 r. wynosiła 60.447,07 zł, zaś budynku mieszkalnego 5.402,23 zł. Wartość spalonych kostek siana przy uwzględnieniu średniej wagi kostki siana 12 kg w dniu zdarzenia wynosiła 4.100 zł.

dowód: opinia pisemna biegłego sądowego Z. K. z dnia 28 czerwca 2012 r. (k. 94-96); opinia pisemna biegłego sądowego W. M. z dnia 10 stycznia 2013 r. (k.158-184); opinia pisemna uzupełniająca biegłego sądowego Z. K. (k. 200-201); ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego Z. K. (k. 213-214); ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego W. M. (k. 214-215).

W związku ze zdarzeniem z dnia 27 września 2011 r. powód, w oparciu o zawarte z pozwanym umowy ubezpieczenia, zgłosił pozwanemu szkodę powstałą w wyniku pożaru związaną ze zniszczeniem budynku inwentarskiego i budynku mieszkalnego oraz ze spalaniem się 1000 kostek siana.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: druk zgłoszenia szkody majątkowej (k. 1-2 akt szkodowych nr (...)); druk zgłoszenia szkody majątkowej (k. 1-2 akt szkodowych nr (...)).

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany, pismami z dnia 2 grudnia 2011 r. i 19 grudnia 2011 r., poinformował powoda o przyznaniu mu odszkodowania za szkodę w budynku inwentarskim i budynku mieszkalnym w wysokości odpowiednio 4.974,61 zł i 3959,53 zł. Pismem z dnia 14 grudnia 2011r. pozwany poinformował powoda ponadto o przyznaniu mu odszkodowania za szkodę w mieniu ruchomym, tj. za zniszczone w pożarze kostki siana w ilości 1000 sztuk w wysokości 3.500 zł. Wyżej wskazane kwoty odszkodowania zostały powodowi wypłacone.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: pismo pozwanego z dnia 2 grudnia 2011 r. (k. 17, k. 56 akt szkodowych nr (...)); pismo pozwanego z dnia 19 grudnia 2011 r. (k. 14, k. 62 akt szkodowych nr (...)); pismo pozwanego z dnia 14 grudnia 2011 r. (k. 9 akt szkodowych nr (...)), dowód wpłaty (k. 19).

Uznając za zaniżone przyznane przez pozwanego odszkodowanie powód pismami z dnia 15 grudnia 2011 r. i 10 stycznia 2012 r. wniósł odwołanie od decyzji ubezpieczyciela w przedmiocie ustalenia wysokości przyznanego odszkodowania. W odpowiedzi na powyższe pozwany pismami z dnia 17 stycznia 2012 r. poinformował pozwanego, iż po ponownej analizie sprawy podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie. W odniesieniu do przyznanego odszkodowania z tytułu zniszczenia budynku inwentarskiego pozwany wskazał, że przy ustalaniu wysokości szkody uwzględniono m.in. stopień zużycia technicznego określony w dokumencie obowiązkowego ubezpieczenia budynków na 86%. W odniesieniu do odszkodowania przyznanego z tytułu szkody na mieniu w postaci 1000 kostek siana pozwany wskazał natomiast, że kwota odszkodowania została ustalona przy uwzględnieniu średniej ceny kostki siana na dzień zaistnienia szkody w kwocie 3,50 zł, średniej ceny siana za tonę w kwocie 250 zł i średniej wagi kostki siana wahającej się od 10-15 kg.

okoliczność bezsporna a nadto dowód: pismo powoda z dnia 10 stycznia 2012 r. (k. 11 akt szkodowych nr (...)); pismo powoda z dnia 15 grudnia 2011 r. (k. 63 akt szkodowych nr (...)); pismo pozwanego z dnia 17 stycznia 2012 r. (k. 15, k. 13 akt szkodowych nr (...)); pismo pozwanego z dnia 15 grudnia 2011 r. (k. 64-65 akt szkodowych nr (...));

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd miał na uwadze, że każda ze stron w procesie cywilnym ma obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne (art. 232 kpc, art. 3 kpc) oraz wypowiedzenia się co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących okoliczności faktycznych (art. 210§2 kpc), a nadto kierował się obowiązującą w procesie cywilnym zasadą wyrażoną w art. 230 k.p.c., iż gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd – mając na uwadze wyniki całej rozprawy – może te fakty uznać za przyznane, przy czym zgodnie z art. 229 k.p.c. fakty przyznane nie wymagają dowodu.

Zaprezentowany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej powołane dokumenty i kopie dokumentów zawarte w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach szkodowych, a także na podstawie zeznań świadka M. K. i dowodu z opinii biegłych sądowych z dziedziny budownictwa W. M. oraz biegłego sądowego z dziedziny rolnictwa Z. K..

Sąd dał wiarę wszystkim dokumentom, z których dowód został przeprowadzony, bowiem ich wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw by czynić to z urzędu. Wobec tego Sąd uznał, że dokumenty urzędowe stanowiły, w myśl art. 244 § 1 k.p.c., dowód tego co zostało w nich w sposób urzędowy stwierdzone, a dokumenty prywatne, zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadka M. K., albowiem były one spójne, precyzyjne i logiczne. Zeznania te były spontaniczne, a w ich relacjach brak było jakichkolwiek cech, które pozwoliłyby na przypuszczenie, iż zeznaje on nieprawdę i co istotne korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Zeznania świadka nie były ponadto kwestionowane przez żadną ze stron, również Sąd nie znalazł podstaw, by podważać wiarygodność tych zeznań z urzędu.

Opinie sporządzone przez biegłego sądowego z dziedziny budownictwa W. M. oraz biegłego sądowego z dziedziny rolnictwa Z. K. Sąd uznał za wiarygodne i przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Przystępując do oceny opinii biegłych należy podkreślić, iż w postępowaniu cywilnym dowód w postaci opinii biegłego podlega ocenie na równi z innymi dowodami, a strony są uprawnione do podważania mocy dowodowej opinii biegłych za pomocą wszystkich dostępnych i przewidzianych przez prawo środków dowodowych. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 roku (sygn. akt: I CKN 1170/98, OSNC 2001, nr 4, poz. 64) opinia biegłego podlega ocenie – przy zastosowaniu art. 233 § 1 kpc – na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 roku, V CKN 1354/00). Kierując się tymi wskazaniem Sąd uznał, że przedmiotowe opinie zostały sporządzone w sposób rzetelny, jasny i spójny, przez osoby posiadające odpowiednie kompetencje do ich przygotowania. Wnioski końcowe pisemnych opinii zostały sformułowane wyczerpująco, a nadto zostały wsparte ustnymi uzupełniającymi opiniami biegłych złożonymi na rozprawie w dniu 21 lutego 2013 r. Opinie pisemne i ustne biegłych stwarzają jedną logiczną całość. Sąd

nie dopatrył się z urzędu żadnych uchybień w sporządzonych opiniach, które mogłyby podważyć ich wiarygodność i przydatność dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinie sporządzone przez biegłych stanowią kompletną odpowiedź na przedstawioną przez Sąd tezę dowodową. Nie zawierają luk i błędów logicznych. Tok rozumowania biegłych został przez nich szczegółowo przedstawiony w sposób jasny. Istotna jest również okoliczność, iż strony nie domagały się przeprowadzenia dowodu z opinii innych biegłych. W konsekwencji Sąd przyznał powyższym opiniom przymiot pełnej wiarygodności, nie znajdując podstaw do podważania ich wartości dowodowej i do konieczności przeprowadzania dowodu z opinii uzupełniającej lub z opinii innych biegłych, tym bardziej iż żadna ze stron – co należy podkreślić – nie składała takich wniosków. Z uwagi więc na to, że opinia biegłych była kategoryczna i przekonująca, okoliczności, na które została sporządzona należało uznać za wyjaśnione, a tym samym nie powstał obowiązek dopuszczania dowodu z dalszych opinii biegłych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, OSP 1975/5/108).

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego i poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych powództwo należało uznać za częściowo zasadne.

W niniejszej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty odszkodowania ponad wypłaconą wcześniej niesporną kwotę za szkodę związaną ze zniszczeniem w wyniku pożaru z dnia 27 września 2011 r. budynku inwentarskiego i budynku mieszkalnego oraz za szkodę związaną ze spaleniem się 1000 sztuk kostek siana w oparciu o wiążącą powoda z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków w należącym do powoda gospodarstwie rolnym o powierzchni 12,48 ha położonych w C. przy ul. (...) oraz umowę ubezpieczenia mienia ruchomego.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W myśl § 2 w/powołanego przepisu przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą w skutek przewidzianego w umowie wypadku.

Konieczną przesłanką powstania obowiązku spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela jest zatem zajście objętego umową ubezpieczenia wypadku, który ma charakter zdarzenia losowego. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie, a więc na spełnieniu określonego świadczenia pieniężnego, przy czym przy ubezpieczeniu majątkowym dotyczącym mienia, chodzi o zapłatę określonego odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku zajścia objętego umową wypadku ubezpieczeniowego. Celem ubezpieczenia jest więc zapewnienie odszkodowania odpowiadającego szkodzi wyrządzonej w przedmiocie ubezpieczenia przez wypadki przewidziane w umowie. Przewidziana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

W przedmiotowym postępowaniu poza sporem pozostawało, iż w dniu 27 września 2011 r. w gospodarstwie powoda położonym przy ul. (...) w C. miał miejsce pożar, w wyniku którego zniszczony został budynek inwentarski i częściowo połączony z nim budynek mieszkalny oraz, że spaleniemu uległo 1000 sztuk kostek siana. Sporu nie budziła również okoliczność, że w chwili pożaru powód posiadał w pozwanym zakładzie ubezpieczeń ochronę ubezpieczeniową z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków i umowy ubezpieczenia mienia ruchomego oraz, że pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia i wypłacił powodowi niesporną część odszkodowania w łącznej wysokości 12.434,14 zł, w tym kwotę 4.974,61 zł za szkodę w budynku inwentarskim, kwotę 3959,53 zł za szkodę w budynku mieszkalnym oraz kwotę 3.500 zł za szkodę związaną ze spalaniem się 1000 kostek siana. Bezsporny było także, iż powód nie odbudował budynku inwentarskiego oraz, że wyremontował częściowo zniszczony budynek mieszkalny. Zatem, w/w okoliczności, w oparciu o art. 229 i 230 kpc, jako przyznane, bądź nie objęte oświadczeniem, nie wymagały nawet dowodów, jako nie budzące wątpliwości w świetle całokształtu okoliczności sprawy. Sporna między stronami pozostawała natomiast kwestia legitymacji czynnej powoda do dochodzenia odszkodowania w związku z zawartą z (...) Bankiem Spółdzielczym w P. umową cesji uprawnień z

polisy ubezpieczeniowej nr (...) oraz wysokość należnego powodowi odszkodowania. Istota sporu sprowadzała się więc do ustalenia tych kwestii.

W toku procesu strona pozwana, powołując się na zawartą przez powoda dla zabezpieczenia roszczeń wynikających z zawartej z poprzednikiem prawnym (...) Banku Spółdzielczego w P. umowy kredytowej, podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej. Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. W ocenie Sądu treść umowy cesji praw z ubezpieczenia stwierdzonego polisą ubezpieczeniową nr (...) zawarta przez powoda z (...) Bankiem Spółdzielczym w P. dla zabezpieczenia roszczeń z umowy kredytowej, jak słusznie wskazywała strona powodowa, miała jedynie charakter powierniczy i jako taka nie może stanowić przeszkody do dochodzenia odszkodowania w niniejszej sprawie. Stosowanie do jej zapisów cesjonariusz uprawniony był wyłącznie do odbioru świadczenia z polisy co nie pozbawiło powoda legitymacji czynnej w niniejszym postępowaniu. Powód jest bowiem stroną umowy ubezpieczenia i z tego tytułu posiada materialną legitymację do dochodzenia umownego odszkodowania. Mimo więc zawarcia umowy cesji praw z ubezpieczenia, z uwagi na jej powierniczy charakter, strona powodowa jest w dalszym ciągu uprawniona do dochodzenia wierzytelności od pozwanego zakładu ubezpieczeń (por. m.in. wyrok SN z dnia 9 września 2010 r., I CSK 538/2009, LexPolonica nr 2410650).

Roszczenia z tytułu uszkodzenia budynku inwentarskiego oraz budynku mieszkalnego względem pozwanego ponad wypłaconą niesporną część odszkodowania powód konstruował w oparciu o zawartą z pozwanym ubezpieczycielem umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Szkoda, zdarzenie sprawcze oraz normalny związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zdarzeniem a powstałą szkodą warunkującą uzyskanie odszkodowania nie budziły wątpliwości.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego regulują przepisy szczególne. W obecnie obowiązującym porządku prawnym aktem o charakterze szczególnym jest ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 ze zm., dalej: u.u.o.). Stosownie do treści art. 4 pkt. 3 w/wskazanej ustawy za ubezpieczenie obowiązkowe uznaje się m.in. ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych, a zgodnie z jej art. 59 ust. 1, rolnik jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego. Moment powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela reguluje art. 74 ustawy, zgodnie z którym odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się m.in. z chwilą zawarcia umowy i zapłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego. (art. 67 ust. 1 ustawy). W myśl art. 68 ust. 1 ustawy wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69, na podstawie: 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń; ustalenie wysokości szkody na podstawie tych cenników następuje w każdym przypadku niepodejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku; 2) kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Stosownie do art. 68 ust. 3 powołanej ustawy zakład ubezpieczeń może zweryfikować zasadność wielkości i wartości robót ujętych w przedstawionym przez ubezpieczającego kosztorysie. Kosztorys ten powinien zostać przedłożony przez ubezpieczającego najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody. Zgodnie natomiast z art. 69 pkt. 1 ustawy wysokość szkody w budynkach rolniczych zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy. Jak stanowi z kolei art. 70 ustawy sumę ubezpieczenia, odrębnie dla każdego budynku rolniczego, ustala ubezpieczający z zakładem ubezpieczeń (ust. 1). Suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości: 1) rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego albo 2) nowej - w odniesieniu do

budynków nowych oraz takich, których stopień zużycia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 10 % (ust. 2). Suma ubezpieczenia może być ustalona na podstawie: 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń do szacowania wartości budynków; albo 2) załączonego powykonawczego kosztorysu budowlanego, sporządzonego zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalenia wartości robót budowlanych obowiązującymi w budownictwie, przez osobę posiadającą uprawnienia w tym zakresie albo wyceny rzeczoznawcy; w tych przypadkach ustalenie sumy ubezpieczenia następuje na wniosek ubezpieczającego w razie ubezpieczenia budynku według wartości określonej w ust. 2 pkt 2.(ust.3).

W świetle powyższych uregulowań oraz poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych uznać należało, że pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie za szkody związane ze zniszczeniem budynku inwentarskiego oraz budynku mieszkalnego w zaniżonej wysokości. Z niekwestionowanej przez stronę pozwaną opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa W. M. wynikało wyraźnie, iż wartość robót niezbędnych do odtworzenia budynku inwentarskiego do stanu sprzed pożaru według stosowanego przez pozwanego cennika S. i poziomu cen obowiązujących w III kwartale 2011 r. wynosiła 60.447,07 zł. Z uwagi na określenie w umowie odpowiedzialności cywilnej sumy ubezpieczenia stanowiącej górną granicę odpowiedzialności pozwanego na kwotę 10.700 zł oraz okoliczność, iż budynek inwentarski został zniszczony w takim stopniu, że nadaje się jedynie do rozbiórki i całkowitej odbudowy pozwany zakład ubezpieczeń winien wypłacić ubezpieczonemu pełną sumę ubezpieczenia. Potrącenie z kwoty należnego powodowi odszkodowania stopnia zużycia budynku inwentarskiego nie znajdowało uzasadnienia prawnego. Zasady ustalania odszkodowania określają powołane wcześniej normy prawne. Zgodnie z przywołanym wyżej art. 68 ust. 1 pkt. 1 ustawy wysokość szkody w przypadku niepodejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku ustala się na podstawie cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń. Powołany przepis nie przewiduje więc możliwości zastosowania pomniejszenia odszkodowania o kwotę wynikającą ze stopnia zużycia. Stopień zużycia może jedynie stanowić podstawę do ustalenia wysokości sumy ubezpieczenia. Możliwość pomniejszenia kwoty odszkodowania za uszkodzone budynki o stopień ich zużycia przewiduje jedynie art. 68 ust. 1 pkt 2. cytowanej ustawy, ale tylko w takim stopniu, w jakim nastąpiło zużycie od momentu powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela do dnia wystąpienia szkody. Z opinii biegłego sądowego W. M., która stanowiła podstawę dokonania ustaleń faktycznych w sprawie wynikało również, że powstała w majątku powoda szkoda stanowiąca równowartość robót niezbędnych do przeprowadzenia remontu w budynku mieszkalnym powoda według stosowanego przez pozwanego cennika S. i poziomu cen obowiązujących w III kwartale 2011 r. wynosiła 5.402,23 zł. W świetle powołanych unormowań taka też kwota stanowiła wartość należnego powodowi odszkodowania.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się także odszkodowania , ponad wypłaconą wcześniej kwotę 3.500 zł, za szkodę w mieniu ruchomym, tj. za zniszczone w pożarze 1000 kostek siana podnosząc, iż w chwili powstania szkody wartość jednej kostki wynosiła 8 zł.

W myśl § 14 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych ustalonych uchwałą zarządu pozwanego zakładu ubezpieczeń nr (...) z dnia 28 czerwca 2007 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą zarządu pozwanego z dnia 6 listopada 2008 r. stanowiących integralną część zawartej między stronami wysokość szkody ustala się według cen obowiązujących w dniu powstania szkody, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem naprawy. Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt. 1 przy ustalaniu wysokości szkody w mieniu ruchomym przyjmuje się w odniesieniu do ziemiopłodów oraz bydła , koni, kóz i, owiec, królików i drobiu przeciętne ceny rynkowe na danym terenie. Stosowanie natomiast do § 17 ogólnych warunków ubezpieczenia odszkodowanie winno być ustalone w wysokości odpowiadającej wysokości poniesionej szkody.

Powód domagając się odszkodowania z tytułu poniesionej szkody w mieniu ruchomym ponad kwotę wypłaconą przez ubezpieczyciela podnosił, że w czasie powstania szkody była tylko jedna oferta sprzedaży siana w cenie 8 zł za kostkę i wartość ta winna być brana pod uwagę przy ustalaniu wysokości odszkodowania. Zgodnie jednak z warunkami wiążącej strony umowy podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowiły przeciętne ceny rynkowe na rynku (...). Z dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny rolnictwa Z. K., na której Sąd oparł się ustalając wartość szkody, wynikało, że średnia wartość spalonych kostek siana przy uwzględnieniu średniej wagi kostki siana 12 kg i cenie 4,10 zł za sztukę w dniu zdarzenia wynosiła 4.100 zł. Powód nie udowodnił, aby waga kostek siana które uległy

spaleniu wahała się między 14 a 17 kg., do czego zgodnie z art. 6 k.c. był zobowiązany. W ocenie Sądu zresztą określenie ścisłej wagi kostek siana, które uległy spaleni i związanej z tym wysokości szkody, z uwagi na specyfikę towaru, było niemożliwe. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym średnią wagę kostek siana, która zgodnie z opinią biegłego waha się od 10-15 kg oraz średnią cenę za 1 dt siana w okresie zdarzenia w kwocie 34,20 zł, na podstawie art. 321 k.p.c. należało przyjąć, że wartość szkody w mieniu ruchomym powoda wyniosła 4.100 zł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie analizy zebranego materiału dowodowego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem należnego powodowi i niewypłaconego wcześniej odszkodowania kwotę 7.365,86 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 5.725,39 zł od dnia 2 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.040,47 zł od dnia 19 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty i od kwoty 600 zł od dnia 16 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, o czym orzekł w pkt. 1 wyroku.

Sąd orzekając na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 § 1 i 2 k.c. o początkowej dacie płatności odsetek ustawowych od kwoty zasądzzonego roszczenia uwzględnił w całości żądanie powoda i zasądził je od kwoty 5725,39 zł od dnia 2 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.040,47 zł od dnia 19 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty i od kwoty 600 zł od dnia 16 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty.

W pkt. 2 wyroku Sąd oddalił dalej idące żądania powoda, tj. co do roszczenia o odszkodowanie za szkodę w mieniu ruchomym ponad uwzględnioną kwotę 600 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt. 3 wyroku w oparciu o art. 100 k.p.c. przyjmując, że powód wygrał proces w 65% a ich szczegółowe rozliczenie pozostawił, na podstawie art. 108 k.p.c., referendarzowi sądowemu.

SSR Wojciech Stachowiak